Çeşitli Marksizmler bulunduğu için başlığı somutlayarak devam edeyim: SSCB ve sosyalist bloku kastediyorum. Bu ülkelerdeki bilimler akademisi adı altında faaliyet gösteren kurumlar diyerek başlığı daha da somutlaştırmak mümkündür. Bu kurumlar ülkelerindeki komünist partileri tarafından savunulan anlayışın bilimsel gözcüleriydiler ve bu gözcülük 20. yüzyılda evrenbilimin ilerlemesini yönlendirmeye çalışmaya kadar varmıştır.

“Tanrıya gerek yok” başlıklı önceki yazıda insanın ve diğer canlı türlerinin yaşayabilmeleri için uygun mekana ihtiyaçları bulunduğunu ve bu mekanın evriminin matematik-fizik-kimya ile açıklanabildiğini, bunun için Tanrı ya da Allah düşüncesine gerek olmadığını belirtmiştim. Tanrı mı insanı yarattı yoksa insan evrimleşerek mi oluştu sorusunu tartışmaya gerek yoktur çünkü o insanın yaşayabilmek için mekana ihtiyacı vardır ve bu mekanın evrenin başlangıcından beri evrimi de doğa bilimleri tarafından açıklanabilmektedir.

Mekan genel olarak evren, özel olarak dünya, kendi evrimini yaşadı ve belirli bir aşamaya ulaştığında Tanrı insanı yaratıp özel mekana –dünyaya- gönderdi derseniz, Tanrı’nın sınırlı yeteneklere sahip bir varlık olduğunu beyan etmiş olursunuz ki bu da bugüne kadar geçerli Tanrı düşüncesiyle bağdaşmaz.

İçinde yaşadığımız mekan anlayışındaki değişmeler önemlidir, bu değişim bazı durumlarda bütün evren anlayışının değişmesine kadar uzanabilir.

1929 yılında Hubble evrendeki galaksilerin birbirlerinden uzaklaştıklarını buldu. Eski bir fizik yasasına göre (Doppler etkisi) bir ışık kaynağı gözlemciden uzaklaşıyorsa dalga boyu kırmızıya, yaklaşıyorsa maviye yönelir. Kırmızıya kayış evrenin genişlediğini gösteriyordu. Bunun anlamı eskiden ama çok eskiden daha dar olduğuydu ve buradan büyük bir patlamayla evrenin doğuş kuramına ulaşmak zor değildir. Evrenin doğuş kuramı yıllarca süren tartışmalara ve şiddetli karşı çıkışlara yol açtı. SSCB Bilimler Akademisi ve bu kurumun diğer ülkelerdeki benzerleri bu kurama karşı çıkıyordu. Bu karşı çıkışlarını önce “kırmızıya kaçışın nedeni çekim olabilir” görüşüne oturtmaya çalıştılar. Uzaydaki çekimin de etkisi mutlaka vardı ama astronomik gözlemler evrenin sürekli genişlediğini açık olarak doğruluyordu.

Aradan otuz yıl gibi uzun bir zaman geçtikten sonra bile evrenin genişlemesi konusu bu ülkelerin bilimler akademileri tarafından reddediliyordu. **1989 Berlin Duvarı** kitabında Demokratik Almanya Cumhuriyeti'nde Robert Havemann'ın görüşlerini örnek vermiş, **Dialektik ohne Dogma**
(Dogmatik Olmayan Diyalektik) kitabından bir bölüm aktarmıştım. Şöyle diyordu Havemann:

"Diyalektik materyalist felsefe, bu gibi konularda bilimsel bir karar verilmeden karar verecek bir mahkeme değildir."

Ardından şunu belirtiyordu:

"Bilimin, felsefenin saptamalarını doğrulamak; felsefenin de bilimdeki karışıklık ve yanılgıların ideolojik gözetimini yapmak görevi yoktur."

Havemann fiziksel kimya profesörüdür, bu ve benzeri eleştirilerinin sonucu DAC'den Batı Almanya'ya gönderilmek olmuştur. Çok sayıda baskı yapan kitabı da ancak burada basılabilmiştir.

Havemann özellikle Sovyet felsefecilerini eleştirirken bu kişilerin modern fizik konusunda açıkça saçmaladıklarını belirtir. Modern fiziği bilmeden felsefesini yapmaya kalkmakta ve sonuçta gülünç olmaktadırlar. Havemann sosyalist ülkelerdeki doğa bilimcileri arasında diyalektik materyalizmin genellikle ciddiye alınmadığını ve bunun da baş sorumlusunun modern fiziği bilmeden felsefesini yapmaya kalkan filozoflar olduğunu belirtir.

Evrenin genişlemesi ve buradan hareketle evrenin büyük patlamayla doğması 1980'li yıllarda bile tartışılıyordu. Tartışmaya neden olan iki konu vardı.

Birincisi, Papa'nın evrenin büyük patlamayla oluştuğu kuramını kabul etmesiydi. İddiasına göre bunu Tanrı yapmıştı. Papa'nın görüşünün anlamsız olduğunu belirtmek gerekir. Tanrı –varsa eğer- evreni yaratmak için neden bu kadar karışık bir yola başvurmuştu?

Hawking, geçen yazıda da belirttiğim gibi, bu anlayışa başka bir yönden karşı çıkar: Einstein'ın genel görelilik kuramına göre zaman ve mekan büyük patlamayla başlar. Dolayısıyla büyük patlamadan önce Tanrı'nın evren yaratacak zamanı yoktur çünkü zaman daha başlamamıştır.

İkincisi ise, Engels'in **Doğanın Diyalektiği**'nde farklı bir anlayış savunmuş olmasıdır. Engels'e göre evren sonsuzdur, başlangıcı da yoktur.

Hubble evreni de sonsuzdur ama bu sonsuz sürekli genişlediği için Engels'in sonsuzundan büyüktür.

Farklı sonsuzların birbirinden büyük ya da küçük olması konusunda örnek vermek gerekirse: 10 sayısını üçe bölerseniz 3,3333333… sonucunu bulursunuz. Virgülden sonraki üçleri sınırsız uzatabilirsiniz. Diyelim siz bir milyonlarca üç yazdınız, buna sonsuz üç de denilebilir. Bunun ardına bir üç daha eklenirse üçlerin sayısı sonsuz artı bir olur.

Doğanın Diyalektiği fazlasıyla aşılmış bir kitaptır ve böyle olması da normaldir. 19. yüzyılın sonundan bu yana her alanda –evrenbilimde de- büyük gelişmeler yaşandı. Bilimdeki gelişme Engels'in yazdıklarına göre ilerlemeyecektir.

Galile 1633 yılında Katolik Kilisesi tarafından ölüm cezası istenerek yargılanır. Suçu, kilisenin evren anlayışına uymayan bir görüş savunmasıdır. Kilisenin anlayışına göre güneş dünyanın çevresinde dönmektedir, dünya merkezdir. Galile ise tersini savunmaktadır.

Kilise gözlem sonucu ulaşılmış evren teorisini kendi anlayışına uymadığı için yasaklamış ve savunanları da ölümle tehdit etmiştir.

Sosyalist ülkelerdeki bilimler akademilerinin 300 yıl kadar sonra yaptığıyla Katolik Kilisesi'nin yaptığı arasında öz olarak fark yoktur. İki anlayış da bilimin gelişmesine müdahale ederek kendi savunduğu görüş dışında sonuca ulaşılmasını istememektedir.

Kilise bilime karşı değildi ama onu yönlendirmeye çalışıyordu. Bu yönlendirme çabası bilimsel ilerlemeye karşı olmanın bir çeşididir.

Ulaşılan sonuç yanlıştır çünkü görüşlerime uymuyor ya da **Doğanın Diyalektiği** gibi savunduğum kitaplarda başka türlü yazıyor. Gözlemlerle sürekli olarak doğrulanan evrenin genişlemesi sonucu kitaba uymuyorsa düzeltilmesi gereken deneylerin sonucudur, kitap değil…

Aynı anlayışın başka bir çeşidi de böyledir.

Apaçık gözlem sonuçlarını bile kabul etmeyenlerin bu fazlasıyla dar anlayışının evrenbilim ve fizikle sınırlı olduğunu sanmayın. Aynı anlayış hemen her alana yayılmıştır.

“Kitapta böyle yazmıyor.”

Tevekkeli değil, bu insanlar sosyalist ülkelerde burjuvazinin komünist partilerinden çıktığını yıllarca bu nedenle kabullenemediler.

Hayat Katolik Kilisesi’ne olduğu gibi başkalarının kafasına da fena halde vuruyor…